

Juuka

Koulutus-, kehittämis- ja innovaatio-suunnitelma 2015- 2018

Sisällysluettelo

1. MAAKUNTAKORKEAKOULU	3
2. MAAKUNTAKORKEAKOULUN ORGANISOITUMINEN.....	4
2.1. Seudulliset ohjausryhmät	4
2.2. Juuan työryhmä ja yhteyshenkilö.....	4
3. JUUAN NYKYTILAN ARVIOINTIA JA TULEVAISUUDEN VISIOITA.....	4
3.1. Väestö	4
3.2. Työllisyys ja elinkeinorakenne	6
3.3. Koulutustaso Juuassa vuonna 2013.....	7
4. KOULUTUSTOIMINTA	7
5. MAAKUNTAKORKEAKOULU JUUASSA	8
5.1. Maakuntakorkeakoulun koulutussuunnitelma 2015 – 2018 Juuassa	8
6. OHJAUS JA NEUVONTA.....	9
7. TUTKIMUS-, KEHITTÄMIS- JA INNOVAATIOTOIMINTA.....	9

1. MAAKUNTAKORKEAKOULU

Maakuntakorkeakoulun tavoitteena on vastata korkeakoulujen osaamisella Pohjois-Karjalan väljästi asuttujen alueiden asukkaiden, elinkeinoelämän sekä julkisen että kolmannen sektorin osaamis- ja kehittämistarpeisiin. Maakuntakorkeakoululla on kolme tehtävää: aikuiskoulutus, aikuisopiskelijan neuvonta ja ohjaus sekä tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminta (TKI-palvelut).

Maakuntakorkeakoulun toiminnan ohjaamiseksi seudulla laaditaan koulutus-, kehittämis- ja innovaatio suunnitelma. Suunnitelmassa on kolme kokonaisuutta: koulutustoiminta, ohjaus ja neuvonta sekä tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminta. Maakuntakorkeakoulun tehtävänä on välittää suunnitelmiin kootut koulutus- ja kehittämistarpeet koulutus- ja kehittämistoimijoille sekä etsiä yhteistyössä joustavia tapoja vastata näihin tarpeisiin.

Koulutuspalveluihin maakuntakorkeakoulussa kuuluu korkeakoulujen sivistystehtävään liittyvien opiskelumahdollisuuksien tarjoaminen, tutkintotavoitteiset opinnot, ammatillinen täydennyskoulutus ja henkilöstökoulutus. Koulutustoiminnan tavoitteena on vastata sekä yksilöityihin että laajempiin koulutustarpeisiin. Tehtävän toteuttaminen edellyttää joustavien ja helposti saavutettavien opiskelumahdollisuuksien lisäksi lähellä olevia ja toimivia *neuvonta- ja ohjauspalveluja*.

Tutkimus- ja kehittämisspalvelujen tavoitteena on vastata elinkeinoelämän ja julkisen sektorin tutkimus- ja kehittämistarpeisiin.

Innovaatiopalvelujen tavoitteena on tukea alueella syntyvien käytäntölähtöisten innovaatioaihioiden toteuttamista uusiksi tuotteiksi, palveluiksi ja käytännöiksi hyödyntämällä koko korkeakouluverkoston osaamista ja palveluja. Kysyntälähtöisyys antaa aihioita myös korkeakoulujen koulutus- sekä tutkimus- ja kehitystoiminnalle.

Pohjois-Karjalan maakuntakorkeakoulu on yhteistyöverkosto, jossa ovat mukana Karelia-ammattikorkeakoulu, Itä-Suomen yliopiston koulutus- ja kehittämisspalvelu Aducate sekä Pohjois-Karjalan kesäyliopisto. Maakuntakorkeakoulu toimii osana Karelia-ammattikorkeakoulua. Toimintaa koordinoi ja kehittää maakuntakorkeakoulukoordinaattori.

2. MAAKUNTAKORKEAKOULUN ORGANISOITUMINEN

2.1. Seudulliset ohjausryhmät

Pohjois-Karjalan maakuntakorkeakoululla on kolme seudullista ohjausryhmää: Joensuun seudun ohjausryhmä (Ilomantsi, Juuka ja Outokumpu-Polvijärvi), Keski-Karjalan ohjausryhmä (Kitee, Tohmajärvi ja Rääkkylä) sekä Pielisen Karjalan ohjausryhmä (Lieksa, Nurmes ja Valtimo).

Seudullisten ohjausryhmien tehtävänä on toimia seudullisten toimijoiden ja korkeakoulujen vuorovaikutusfoorumina sekä koota ja päivittää seudulliset koulutus-, kehittämis- ja innovaatio suunnitelmat.

2.2. Juuan työryhmä ja yhteyshenkilö

Työryhmä toimii seudullisen ohjausryhmätyöskentelyn tukena mm. vastaamalla Juuan koulutus-, kehittämis- ja innovaatio suunnitelman vuosittaisesta päivittämisestä ja järjestämällä opiskelija-yrittäjä-kunta -tapaamisia. Liitteessä 1 on työryhmän kokoonpano.

Juuassa Pohjois-Karjalan maakuntakorkeakoulun yhdyshenkilönä toimii Juuan kunnan sivistysjohtaja Marja Kononen.

3. JUUAN NYKYTILAN ARVIOINTIA JA TULEVAISUUDEN VISIOITA

Joensuun seutukuntaan kuuluva Juuka tunnetaan vuolukivestä ja vuolukiviyrityksistä sekä yritysmyönteisestä ilmapiiristä. Teollisia työpaikkoja on kunnassa vuoden 2014 lopussa 438¹. Luonteenomaista Juualla on hyvä palveluvarustus, vaikka sisäiset välimatkat ovat pitkiä. Tulevaisuuden tavoitteena on turvata laadukkaat ja riittävät peruspalvelut sekä toimiva asuin- ja elinympäristö. Juuassa tulevaisuuden painopisteenä on myös luonnonvaroihin ja osaamiseen perustuvan yrittäjyyden kehittäminen.²

3.1. Väestö

Väestörekisterikeskuksen tietojen mukaan Juuan kunnan asukasluku oli 5137 henkilöä tammikuussa 2015.³ Väestön ikärakenne on vinoutumassa. Ikääntyvien ihmisten suhteel-

¹ JOSEKin teollisuustyöpaikkakysely 2014.

² www.juuka.fi 24.2.2015

³ Väestörekisterikeskus <http://vrk.fi/default.aspx?docid=8726&site=3&id=0> 24.2.2015

linen osuus koko väestöstä kasvaa. Tilastokeskuksen ennusteen mukaan vuonna 2030 noin 41 % on yli 65-vuotiaita.⁴

Taulukossa 1 on esitetty kuntien väestöennusteet vuoteen 2040 saakka. Väestöennusteen mukaan väestön määrä Juuassa vähenee. Väestön ikärakenteessa ikääntyvien ihmisten osuus kasvaa koko ajan.

Taulukko 1. Väestöennuste kunnittain 2015-2040 Pohjois-Karjalassa. (Tilastokeskus, Väestöennuste 2012).⁵

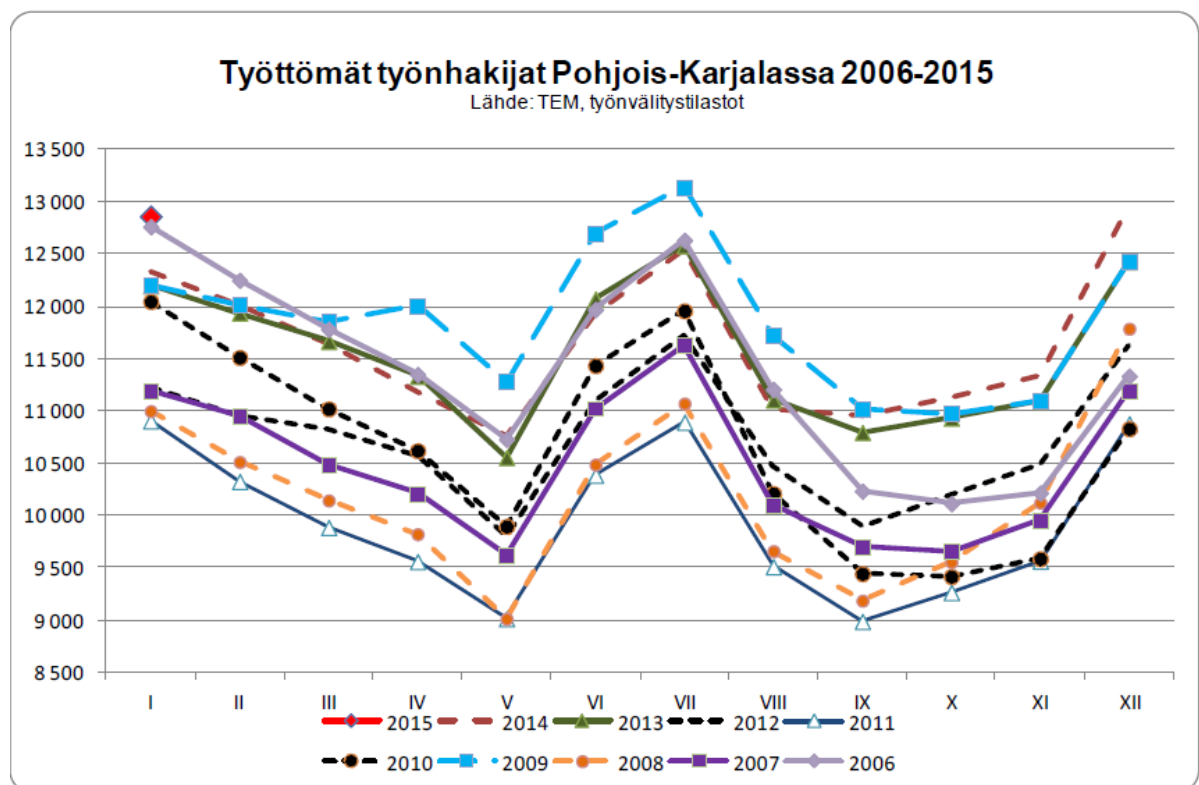
	Toteutunut 2011	Trendiennuste					
		2015	2020	2025	2030	2035	2040
Joensuu	73 758	75 083	76 149	77 033	77 878	78 397	78 513
Outokumpu	7 377	7 119	6 870	6 683	6 519	6 363	6 210
Ilomantsi	5 834	5 512	5 231	5 022	4 846	4 685	4 533
Juuka	5 453	5 054	4 676	4 384	4 157	3 967	3 802
Kontiolahti	14 000	14 876	15 699	16 275	16 600	16 758	16 827
Liperi	12 286	12 633	13 015	13 292	13 419	13 448	13 431
Polvijärvi	4 778	4 699	4 625	4 596	4 546	4 484	4 412
Joensuun seutu	123 486	124 976	126 265	127 285	127 965	128 102	127 728
Lieksa	12 585	11 898	11 260	10 779	10 369	9 988	9 631
Nurmes	8 359	7 911	7 512	7 184	6 930	6 710	6 495
Valtimo	2 437	2 333	2 232	2 154	2 087	2 018	1 952
Pielisen Karjala	23 381	22 142	21 004	20 117	19 386	18 716	18 078
Kitee	9 153	10 847	10 262	9 845	9 517	9 220	8 927
Kesälahti	2 362						
Rääkkylä	2 532	2 355	2 201	2 094	2 021	1 956	1 899
Tohmajärvi	4 992	4 764	4 586	4 473	4 376	4 274	4 175
Keski-Karjala	19 039	17 966	17 049	16 412	15 914	15 450	15 001
Pohjois-Karjala	165 906	165 084	164 318	163 814	163 265	162 268	160 807

⁴ Tilastokeskus Väestöennuste (PXweb-tietokanta): <http://pxweb2.stat.fi/Database/StatFin/vrm/vaenn/vaenn.fi.asp>

⁵ <http://www.pohjois-karjala.fi/Resource.phx/maakuntaliitto/tietopalvelu/tilastotieto.htm> 10.3.2014

3.2. Työllisyys ja elinkeinorakenne

Juuan työpaikkaomavaraisuus on noin 100 % (2012)⁶. Juuan työttömyysaste oli 21,6 % tammikuun lopussa 2015. Joensuun seutukunnan työvoimasta oli työttömänä 16,7 %. Joensuun seudulla työttömänä oli tammikuun 2015 lopussa 9509 henkilöä, mikä on 565 henkilöä (6,3 %) enemmän kuin vuosi sitten. Seutukunnan kunnista työttömyys oli edellisvuotta alhaisempi vain Liperissä.⁷ Työttömien työnhakijoiden määrän muutos Pohjois-Karjalassa vuosina 2006 -2015 on nähtävissä kuviossa 1.

Kuvio 1. Työttömät työnhakijat Pohjois-Karjalassa 2006 – 2015. (Pohjois-Karjalan työllisyyskatsaus 1/2015. Pohjois-Karjalan ELY-keskus).

Juussa oli vuoden 2014 lopussa 438 teollista työpaikkaa⁸. Juuan suurimmat teolliset työnantajat ovat Tulikivi Oyj ja Nunnanlahden Uuni Oy. Kiviteollisuudessa työpaikkoja kunnassa on noin 300. Muita suurempia yrityksiä ovat Puljonki Oy (elintarviketeollisuus), Juuan Metallipalvelu Hartikainen (metalliteollisuus) ja kehittyvänä toimialana Tetriahon hoivakoti. Perinteisesti Juuka on työpaikkaomavarainen (työpaikkaomavaraisuus 100 %). Juussa suurin yksittäinen toimiala on teollisuus. Seuraavaksi suurimmat toimialat ovat

⁶ http://www.tilastokeskus.fi/tup/seutunet/josek_tyomarkkinat.html 24.2.2015

⁷ Pohjois-Karjalan työllisyyskatsaus 1/2015.

<http://www.ely-keskus.fi/documents/10191/113465/Ty%C3%B6llisyyskatsaus+tammikuu+2015/629e088f-7984-4f77-bd42-68b8e38d4d6a>

⁸ JOSEKin teollisuustyöpaikkakäyely 2014.

terveydenhuolto- ja sosiaalipalvelut, maa-, riista- ja metsätalous sekä tukku- ja vähittäiskauppa. Juuan kunta työllisti vuonna 2014 vakituisesti noin 350 työntekijää.

Elinkeinoelämän kehittäminen ja luontaisiin vahvuuksiin perustuvan yrittäjyyden kehittämässä keskeisellä sijalla on kaivannaisteollisuus.

JOSEK Oy koordinoi seudullista elinkeinon kehittämistyötä Joensuun seudulla. Kehittämisyhtiön toiminnan perustana on elinkeinorakenteen vahvistaminen ja monipuolistaminen sekä seudun kilpailukyvyyn kehittäminen ja elinkeinoelämän toimintaedellytyksien parantaminen. JOSEK Oy:llä on toimipiste Juuassa, jossa käytännön yritysneuvonnasta vastaa yritysneuvoja.

3.3. Koulutustaso Juuassa vuonna 2013

Juuassa on koko maan ja Joensuun ydinseudun lukuja alhaisempi koulutustaso. Taulukosta 2 nähdään, että tutkinnon suorittaneita yli 15-vuotiaita on Juuassa 57,6 %. Pohjois-Karjalassa tutkinnon suorittaneita väestöstä on 69 %. Korkea-asteen tutkintoja on Juuassa (15,2 %) suhteessa huomattavasti vähemmän kuin Pohjois-Karjalassa (23,8 %) ja koko Suomessa (vuonna 2012 osuus oli 28,7 %⁹).

Taulukko 2. Tutkinnon suorittaneet koulutusasteen mukaan vuonna 2013.¹⁰

	Tutkinnon suorittaneet		Keskiasteen tutkinto		Korkea-asteen tutkinto	
	Yhteensä	Osuus 15 v. täyttäneistä	Yhteensä	Osuus 15 v. täyttäneistä	Yhteensä	Osuus 15 v. täyttäneistä
	henkeä	%	henkeä	%	henkeä	%
Pohjois-Karjala	97 348	69,0	63 800	45,3	33 548	23,8
Juuka	2 646	57,6	1 948	42,4	698	15,2

4. KOULUTUSTOIMINTA

Juuan lukio tarjoaa perusasteen jälkeistä koulutusta. Juuan kansalaisopisto tarjoaa vapaan sivistystyön opintoja. Juuan lukiossa käytetään tieto- ja viestintätekniikkaa kurssitarjonnan monipuolistamiseksi ja opiskelumatkojen lyhentämiseksi. Tieto- ja viestintätekniikan käyttö hyödyttää muitakin koulutuksen järjestäjiä. Ammatillisen toisen asteen ja korkea-asteen koulutuksen osalta maakunnassa koulutusta on eniten tarjolla Joensuussa.

⁹ www.pohjois-karjala.fi 24.2.2015

¹⁰ <http://pohjois-karjala.fi/tilastot-koulutus> Tutkinnon suorittaneet kouluasteen mukaan kunnittain 2013 24.2.2015

Pohjois-Karjalassa toimii kaksi korkea-asteen tutkintotavoitteista koulutusta tarjoavaa organisaatioita: Itä-Suomen yliopisto ja Karelia-ammattikorkeakoulu. Itä-Suomen yliopiston avoimen yliopiston tarjonta on saavutettavissa muun muassa monimuoto- ja verkko-opintoina. Käytettävissä on myös Karelia-ammattikorkeakoulun avoimen ammattikorkeakoulun ja Pohjois-Karjalan Kesäyliopiston tarjonta. Lisäksi korkeakoulut järjestävät täydennys- ja henkilöstökoulutusta. Maakuntakorkeakoulun keskeisenä tehtävänä on lisätä koulutustoimijoiden yhteistyötä ja vahvistaa niiden alueellista palvelutoimintaa osana korkeakoulujen alueellisen kehittämisen tehtävää.

5. MAAKUNTAKORKEAKOULU JUUASSA

Juuan kunnan tulevaisuuden osaamisen haasteisiin vastaamiseksi on tärkeää, että luodaan yhteistyötä eri koulutustoimijoiden välille. Verkostomaisella yhteistyöllä ja avoimella vuorovaikutuksella rakennetaan keskinäistä luottamusta toimijoiden välille. Osaamista ja resursseja tulee jakaa ja hyödyntää yhteisesti.

Koulutus-, kehittämis- ja innovaatio suunnitelmien laatimisen yhteydessä sekä muutenkin koko maakuntakorkeakoulun toiminnan aikana on jatkuvasti kerätty tietoa sekä elinkeinoelämän ja julkisen sektorin että yksittäisten aikuisopiskelijoiden koulutustarpeista.

Juukalaiset ovat osallistuneet Joensuun seudulla järjestettyihin erilaisiin koulutuksiin esimerkiksi Osaava-hankkeen järjestämiin opettajien VESO-koulutuspäiviin ja avoimen ammattikorkeakoulun kautta järjestettyihin sairaanhoitajan perusopintoihin. Lisäksi Juuassa on järjestetty Työhyvinvointi-iltapäivä. Vuosittain on järjestetty koulutuksiin liittyviä infotilaisuuksia ja vuodesta 2010 alkaen opiskelijatreffit. Juuan kansalaisopiston kanssa järjestettiin verkkovälitteisiä yleisöluentoja vuosina 2013 ja 2014. Maakuntakorkeakoulua ja mm. opiskelijatöitä on esitelty säännöllisesti Juuan yrittäjille.

5.1. Maakuntakorkeakoulun koulutussuunnitelma 2015 – 2018 Juuassa

2015

- Opiskelija-kunta-yrittäjätapaaminen jääkatedraalin harjannostajaisten yhteydessä
- Juuan Valojuhliin osallistuminen ja tiedottaminen opiskelumahdollisuuksista
- Opiskelijatyöt (Karelia-amk, Saimaa-amk, PKKY) kehittämisen välineenä Karelian Ice Pie -projektissa
- Järjestetään opintomahdollisuuksia esittelevä koulutustori syksyllä yhdessä Juuan kirjaston kanssa
- Yhteistyö JOSEKin kanssa koskien työpaikkojen, yrittäjien osaamisen kehittämisen ja opiskelijatöiden liittämiseksi yritysten kehittämistoimintaan.

Juuassa on tarvetta koulutetulle hoiva-alan henkilöstölle. Korkea-asteen koulutuksen lisäksi Juuassa on tarvetta mm. oppisopimuskoulutuksena järjestettävästä perhepäivähoidaja-, lähihoitaja- ja laitoshuoltajakoulutuksesta. JOSEK tuo mahdollisuutta esille laajemmin ja kannustaa oppisopimuskoulutukseen yhtenä vaihtoehtona vastata yrittäjän työvoimatarpeisiin. Myös kiinteistöhuoltohenkilöstön koulutukselle on tarvetta. Sosiaali- ja terveydenhuollon puolella kehitetään kotona asumista tukevia palveluja.

2016

- Opiskelija-yrittäjä-kunta tapaaminen (toteutus 1/2016)
- Karelia Osaava Maailma –kiertue Juuassa 18.4.2016
- Koulutustori Juuan kirjastolla 6.9.2016
- Work Smart –projektin hyödyntäminen (työelämätaidot, verkostoituminen, työllistyminen ja rekrytointi –asiat)
- Kompetenssiperustainen yrittäjyys KYKY –hankkeen hyödyntäminen (yrittäjyyskompetenssit, opiskelijayrittäjyys, sisäinen yrittäjyys ja yrityksille mahdollisuus toteuttaa toimeksiantoja opiskelijoilla)

6. OHJAUS JA NEUVONTA

Koulutustarjonta on laajaa ja sirpalemaista, jolloin myös tieto mahdollisuuksista on hajallaan eri lähteissä. Aikuisopiskelijoiden neuvonnassa yhteistyön merkitys korostuu. TE-toimistolla on keskeinen rooli työnhakijana olevien neuvonnassa ja ohjauksessa. Kirjaston kautta kuka tahansa pääsee tiedon lähteille. Maakuntakorkeakoulu tekee yhteistyötä järjestämällä erilaisia infotilaisuuksia esimerkiksi Joensuussa olevan AIVO (Aikuiskoulutuksen voima) -palvelupisteen kanssa.

Juuassa monimuoto-opinnoissa tarvittavaa ohjaus- ja opintopiiritoimintaa voidaan järjestää Juuan lukion tiloissa (atk-luokka). Kunnanvirastolla on videoneuvottelulaitteet ja kansalaisopistolla videoneuvottelulaitteet on kunnan talolla ja kansalaisopistolla tietoliikenneyhteyksillä varustettu neuvotteluhuone.

7. TUTKIMUS-, KEHITTÄMIS- JA INNOVAATIOTOIMINTA

Tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnalla (TKI) pyritään vastaamaan liiketoimintaan liittyvien haasteiden ratkaisemisessa. Samalla pystytään paremmin vahvistamaan paikallista yrityskantaa tulevaisuuden haasteiden varalle. Juuan kunnassa kehittämiskohteena on matkailuala ja jäärakentaminen.

TKI-toiminnan käytännön toteuttamistapoja ovat esimerkiksi opiskelijoiden tekemät opinnäytetyöt, harjoittelujaksot sekä opintoihin liitettävät projektityöt. Tätä tuetaan järjestämällä esimerkiksi vuosittain Juuasta lähtöisin oleville opiskelijoille ”opiskelijatreffit”.

Innovaatiotoiminnan kehittäminen käytäntölähtöiseksi toiminnaksi on elinkeinoelämän näkökulmasta tarkoituksenmukaista. Palvelutoiminnan osalta puolestaan esimerkiksi ikääntymiseen ja ikärakenteen muutoksiin liittyvät ratkaisut ovat tärkeitä tulevaisuudessa. Erityisesti sosiaali- ja terveysalan palvelutuotanto kaipaa tarkastelua innovatiivisten ja tehokkaiden ratkaisujen löytämiseksi sekä kotona asumista tukevien palvelujen kehittämiseksi. Lähiruuan myyntitoiminta on alkanut ja lähiruuan valmistajat ovat aktivoituneet uudelta pohjalta.

Juuan kunta on Joensuun seudun elinkeinojen kehittämisestä vastaavan JOSEK Oy:n osakas. JOSEK Oy:n Juukaa koskevana kuntavastaavana toimiva elinkeinoneuvoja auttaa ideoiden arvioimisessa ja neuvoa asiakasta niin yritys kuin tutkimus-, kehitys- ja innovaatiokysymyksissä. Lisäksi maaseutuasiamies auttaa yhteyshenkilönä Leader-toiminnan (Vaara Karjalan Leader), kylien kehittämisen tukena kolmannen sektorin ja erilaisten yhdistysten luotsaamien kehityshankkeiden suunnittelussa ja rahoituskanavien etsimisessä.

LIITE 1**Maakuntakorkeakoulun Juuan työryhmä**

Yhteisö	Varsinainen jäsen	Varajäsen
Juuan kunta	Marja Kononen marja.kononen@juuka.fi	Joona Leinonen joona.leinonen@juuka.fi
Juuan kunta	Pekka Pietiäinen pekka.pietiainen@juuka.fi	Aki Jäppinen aki.jappinen@juuka.fi
Juuan kunta	Joona Leinonen joona.leinonen@juuka.fi	Jouko Pesonen jouko.pesonen@juuka.fi
JOSEK Oy	Jouni Luoma jouni.luoma@josek.fi	Jouko Piirainen jouko.piiirainen@josek.fi
Juuan yrittäjät ry	Arja Lehikoinen arja.lehikoinen@tulikivi.fi	Jari Nevalainen Jari.nevalainen@pp1.inet.fi
Pohjois-Karjalan maa- kuntakorkeakoulu	Mervi Leminen mervi.leminen@karelia.fi	